

Col en Manchettes en de verkiezingen

Volgens iedere oudere Oostendenaar is de meest originele figuur die ooit aan politiek heeft willen doen ongetwijfeld Auguste Verbeke.

Wie was hij eigenlijk? Indertijd was hij coiffeur, doch zijn sonderlinge ideeën en uitspraken deden zijn cliënteel soms erg schrikken. Zoals hij de baard van een man inzepte en dan heel, heel traag met het scheermes naar hem toekwam en schijnbaar overtuigend zegde „Weet je dat ik je leven in mijn handen heb?”. Ooit is een man, ingezeept of niet, de zaak uitgelopen.

Lapnaam

Hoe was hij eigenlijk bekend geraakt? Eerst en vooral door zijn kledij. Hij droeg een gesteven col en aan zijn polsen de manchettes, die zo groot waren dat ze opvielen en hem de lapnaam „Col en Manchettes” bezorgde. Zijn winkel was gelegen aan de hoek van de Amsterdam- en Stockholmstraat. Toen zijn gezin verhuisde was hij daarmee niet akkoord. Hij volgde met moeite en geraakte uiteindelijk op de dool. Hij woonde tenslotte op een paar kamertjes op het Hazegras. Toen het oud station er nog stond sprak hij met de koet-

siers, de pakjesdragers, de oude vissers en deze beleefden veel plezier aan de sonderlinge theoriën die hij begon te verkondigen.

Meeting

Ze dreven het zo ver dat ze zegden „Mijnheer Auguste, gij moet kandidaat worden voor de gemeenteraadsverkiezingen.” En met gemak tekenden ze allemaal zijn peterslijst. Hij hield zijn eerste meeting in het Café de Bruges aan de Alfons Pieterslaan. Het café zat stampvol en men stond zelfs op straat te luisteren. Hij stond boven een tafel zijn ideeën uit te leggen. Hoe gekker, hoe meer leute er was. Toen hij zelfs als punt naar voren bracht „En al het krapuul moet naar Congo gezonden worden” daverde het zo door de toejuichingen, dat „Col en Manchettes” van de tafel viel. Het applaus was niet uit de lucht.

Iedereen uit die tijd was er van overtuigd dat hij zou verkozen worden. Onder druk van bepaalde politici (was de burgemeester ook geen dokter?) werd Auguste op vraag van de familie geolocoerd en opgesloten wegens krankzinnigheid. Daags na de verkiezingen werd hij weer naar huis gezonden.

Doctor Honoris Causa

Van toen af werd hij nog meer een sonderling. De ver-

koopsters van het warenhuis „Uniprix” in de Kapellestraat, waar hij urenlang verpoosde, hadden hem wijsgemaakt dat hij Doctor Honoris Causa van Cambridge was geworden en hadden hem zo'n soort hoofdeksel gemaakt. De man geloofde dit en droeg dit hoofdeksel geregeld en deed als bijzondere waardigheidsmantel die daarbij hoorde een peignoir aan, wat hem zelfs bij de toeristen bekend maakte. Veel Engelsens maakten een foto van hem.

Als piepjonge bediende uit de bevoorradingsdienst sprak ik enkele keren met hem, want we lieten hem wachten omdat hij zo speciaal vertelde. Terwijl we aan de andere mensen zegels uitdeelden, vertelde hij

ons hoe hij het echt Hoog-Frans aan het herschrijven was. Het kwam hierop neer dat men alle letters moest uitspreken, dus moi et toi werden „mo-i” et „to-i”. Coiffeur werd „Co-i-fé-ur” en trottoir „tro-té-o-ir”.

Verstoten

In maart 1944 moest Col en Manchettes, zoals 25.000 andere Oostendenaars naar het binnenland verplicht geëvacueerd worden. Hij kreeg een kamer bij een gezin in Oudenaarde. Je kunt begrijpen wat die mensen van die sonderlinge figuur dachten en dat ze zo spoedig mogelijk van hem af wilden. Hij werd in een krankzinnigengesticht opgesloten. Die vernedering kon hij niet verwerken en een paar weken later overleed hij.

Twintig jaar na zijn dood schilderde de beroemde kunstschilder Félix Labisse het schilderij „Bonjour Monsieur Ensor”. Op het schilderij ziet men „Col en Manchettes, James Ensor en Félix Labisse zelf. Het schilderij is door het museum van Schone Kunsten in Oostende aangekocht en is daar te zien. Zo is mijnheer Auguste Verbeke toch als meest beroemde Oostendenaar met sonderlinge ideeën uit het politieke verleden van Oostende nooit helemaal vergeten, al is hij reeds 50 jaar geleden overleden.

(Omer Vilain)